

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 63/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2018 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Miroslava Duriša, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Jany Laššákovej, Milana Ľalíka, Mojmíra Mamojku, Lajosa Mészárosa, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], kandidáta na primátora mesta Nováky, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Lukačovič - advokát, s. r. o., F. Madvu 330/27, Prievidza, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Lukačovič, vo veci namietanej nezákonnosti a neústavnosti volieb primátora mesta Nováky konaných 10. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2018 doručená sťažnosť podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta Nováky (ďalej aj „mesto“) konaných 10. novembra 2018.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vo voľbách do orgánov samosprávy obce konaných 10. novembra 2018 neúspešne kandidoval na primátora mesta Nováky s poradovým číslom 2. Podľa „*definitívnych výsledkov hlasovania v obci Nováky zverejnených Štatistickým úradom SR na jeho webovej stránke vo voľbách primátora mesta Nováky získal sťažovateľ spolu 523 hlasov, čo predstavuje v percentuálnom vyjadrení 26,54%. Víťazom volieb na primátora mesta Nováky sa stal kandidát s poradovým číslom na hlasovacom lístku č. 5 [REDAKOVANÉ] s počtom hlasov 533, čo predstavuje v percentuálnom vyjadrení 27,05 %.*“.

3. Sťažovateľ v sťažnosti napáda zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode mesta Nováky, a to kandidáta s poradovým číslom 5 [REDAKOVANÉ], ktorý vo voľbách získal 533 hlasov. Sťažovateľ napáda výsledok volieb primátora z dôvodu „*veľmi tesného rozdielu*“ v počte 10 hlasov medzi sťažovateľom a zvoleným primátorom. Svoju sťažnosť sťažovateľ odôvodňuje aj skutočnosťou, že pre voľby primátora mesta Nováky bolo mestskou volebnou komisiou Nováky vyhlásených až 28 neplatných odovzdaných voličských hlasov.

4. Práve z dôvodu uvedeného tesného rozdielu v počte odovzdaných hlasov v prospech zvoleného primátora mesta a v prospech sťažovateľa s ohľadom na väčší počet neplatných hlasov sťažovateľ ústavný súd žiada, aby opätovne prepočítal volebné hlasy vo voľbách na primátora mesta Nováky a výsledok porovnal s výsledkami podľa zápisnice z mestskej volebnej komisie. Sťažovateľ sa domnieva, že v prípade prepočítania hlasov môže súd dospieť k poznaniu, že hlasy boli mestskou volebnou komisiou nesprávne sčítané v neprospech sťažovateľa, a to by mohlo byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia volebnej komisie o zvolenom kandidátovi na primátora mesta Nováky. Ako dôkazy uvedených skutočností sťažovateľ predložil definitívne výsledky hlasovania v obci Nováky uverejnených Štatistickým úradom Slovenskej republiky na jeho webovom sídle a oficiálne informácie zverejnené na webovej stránke mesta Nováky pod názvom „*Výsledky volieb*“.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prepočítaní hlasov a prípadnom zistení, že sťažovateľovi bolo odovzdaných viac platných hlasov ako protikandidátovi [REDACTED], vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Ústavný súd SR ruší rozhodnutie mestskej volebnej komisie v Novákoch, na základe ktorého bol vo volebnom obvode mesto Nováky zvolený vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 10.11.2018 za primátora mesta kandidát s poradovým číslom na hlasovacom lístku č. 5 [REDACTED].

2. Ústavný súd SR vyhlasuje za zvoleného primátora mesta Nováky vo volebnom obvode mesto Nováky vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 10.11.2018 kandidáta s poradovým číslom na hlasovacom lístku č. 2 [REDACTED].“

6. Novozvolený primátor mesta Nováky [REDACTED], proti ktorému volebná sťažnosť smeruje, doručil z vlastnej iniciatívy 30. novembra 2018 ústavnému súdu svoje stanovisko k podanej volebnej sťažnosti, s ktorej obsahom sa oboznámil na webovom sídle ústavného súdu. Vo svojom stanovisku uviedol, že má dôvodné podozrenie o „zásahu do oficiálne spočítaných a zapečatených hlasovacích lístkov, a to po ukončení oficiálnych výsledkov volieb primátora mesta Nováky“. Dôvodné podozrenia mal uviesť v priloženom trestnom oznámení a jeho doplnení, ktoré ústavnému súdu v prílohe tiež doručil. Tieto podozrenia opísané v priloženom trestnom oznámení možno zhrnúť do obáv z možnosti manipulácie s hlasovacími lístkami po ukončení volieb v čase, keď sa mali hlasovacie lístky nachádzať na Mestskom úrade v Novákoch bez toho, aby boli zabezpečené. Zároveň tiež [REDACTED] v trestnom oznámení uvádza, že vo voľbách odovzdané hlasovacie lístky boli riadne a správne spočítané a zodpovedajú výsledkom volieb, ktoré bez pripomienok podpísali všetci členovia všetkých volebných komisií.

II.

7. Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. Podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, do Európskeho parlamentu alebo do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana, ktorá sa na voľbách zúčastnila, 10 % oprávnených voličov volebného obvodu alebo kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov.

11. Volebná sťažnosť musí obsahovať obligatórne náležitosti predpísané v § 20 a v § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy...

Volebná sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde obsahovať aj

a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,

b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,

- c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
- d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.

12. Podstatou sťažovateľovej sťažnosti je žiadosť o opätovné prepočítanie hlasov vo voľbách na primátora mesta Nováky a dôvodom tejto žiadosti je len samotná skutočnosť, že sťažovateľ získal vo voľbách primátora mesta Nováky o 10 hlasov menej ako víťazný protikandidát [REDACTED] a podľa oficiálne zverejnených výsledkov volieb bolo až 28 odovzdaných hlasov vyhodnotených volebnou komisiou ako neplatných.

13. Pod zákonnosťou volieb do orgánov územnej samosprávy treba rozumieť uskutočnenie volieb v súlade so všetkými dotknutými volebnými predpismi s právnou silou zákona (m. m. PL. ÚS 34/99 alebo PL. ÚS 82/07), pričom podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zistená nezákonnosť volieb do orgánov územnej samosprávy musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv dotknutých osôb, ktoré je v konečnom dôsledku porušením volebného práva a jeho princípov (m. m. PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 79/2011).

14. Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99).

15. Súčasťou zákonom predpísaných náležitostí volebnej sťažnosti sú aj dôvody, pre ktoré sa voľby napádajú, s označením dôkazov [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde]. Vo vzťahu k voľbám, ktorých výsledok už bol uverejnený v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“), v tomto prípade podľa § 190 volebného zákona, platí prezumpcia ich ústavnosti

a zákonnosti, ktorá platí dovtedy, kým ústavný súd o voľbách napadnutých volebnou sťažnosťou v zmysle § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodne inak ako zamietnutím sťažnosti. Preto je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne, prípadne aspoň vysoko pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať také intenzívne porušenie volebného zákona, ktoré by odôvodňovalo záver o inom legitímnom výsledku volieb, než bol uverejnený (m. m. PL. ÚS 3/2010).

16. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažovateľ je v súlade s § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde oprávnený podať volebnú sťažnosť, keďže ako kandidát na funkciu starostu získal vo volebnom obvode viac ako 10 % hlasov. V sťažnosti však sťažovateľ neuvádza žiadne dôvody, ktoré by boli spôsobilé vyvolať nezákonnosť alebo neústavnosť volieb primátora mesta Nováky, neoznačuje žiadne porušenie právnych predpisov týkajúcich sa realizácie volieb ani žiadne skutkové okolnosti, ktoré by mali podľa neho nezákonnosť či neústavnosť volieb spôsobiť. Sťažovateľ v sťažnosti zopakoval oficiálne výsledky volieb, k sťažnosti priložil dokumenty potvrdzujúce tieto výsledky a domáha sa opätovného prepočítania hlasov na primátora mesta Nováky. Dôvodom žiadosti sťažovateľa o prepočítanie hlasov má byť samotný volebný výsledok, keď ako neúspešný kandidát získal o 10 hlasov menej ako zvolený primátor mesta Nováky, a skutočnosť, že volebná komisia zistila 28 neplatných hlasov. Tieto výsledky volieb však sám sťažovateľ nedáva do žiadnych príčinných súvislostí s možným porušením právnych predpisov alebo ústavy pri voľbách primátora ani so žiadnymi skutkovými okolnosťami volieb, ktoré sa konali 10. novembra 2018. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že v konaní vo volebných veciach je síce súdom skutkovým, no jeho činnosť v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže dopĺňať, či dokonca nahrádzať procesnú aktivitu sťažovateľa, prípadne úkony právnej služby, ktoré má vykonať advokát.

17. Samotný podľa sťažovateľa „tesný“ rozdiel vo volebnom výsledku medzi počtom hlasov odovzdaných sťažovateľovi a úspešnému kandidátovi na primátora nie je sám osebe a ani v spojení so skutočnosťou, že volebná komisia identifikovala 28 neplatných

hlasov, bez ďalších skutočností indikujúcich nezákonný alebo neústavný postup pri voľbách spôsobilý spochybnit' výsledok spočítania hlasov, tak ako ho zapísala volebná komisia a bol vyhlásený za oficiálny výsledok volieb primátora mesta Nováky. Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ v sťažnosti neuviedol dôvody nezákonnosti či neústavnosti volieb primátora mesta Nováky a ani neoznačil, ani nepredložil žiadne kvalifikované dôkazy v zmysle § 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde.

18. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní volebnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

19. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. PL. ÚS 23/2017, PL. ÚS 59/2014, PL. ÚS 58/2014, PL. ÚS 61/2014).

20. Vo vzťahu k stanovisku odporcu [REDAKOVANÉ], ktorý sa k volebnej sťažnosti z vlastnej iniciatívy vyjadril, ústavný súd uvádza, že všetky jeho tvrdenia o možných obavách z manipulácie s hlasovacími lístkami, ku ktorému mohlo dôjsť po ukončení volieb a po vyhlásení oficiálnych výsledkov, sú len v rovine teoretických podozrení a hypotetických možností, ktoré sa neopierajú o žiadne konkrétne skutkové tvrdenia. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré ústavný súd volebnú sťažnosť odmieta (bod 17 a 18 uznesenia), nepovažoval za potrebné sa týmto stanoviskom bližšie zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2018